

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินมูลค่าการบริการเชิงนิเวศของป่าไม้และพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยกระเสียวตอนบน โดยใช้แบบจำลอง InVEST
ผู้วิจัย	รัชตะบดี ทิมแก้ว
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จรัณธร บุญญาภาพ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	การประเมินมูลค่าเชิงนิเวศ การบริการเชิงนิเวศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน และสิ่งปกคลุมดิน มูลค่าเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม

บทคัดย่อ

มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นมูลค่าที่ถูกประเมินออกมาทั้งทางตรงและทางอ้อมของระบบนิเวศ ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยกระเสียวตอนบนสนับสนุนให้เกิดการบริการเชิงนิเวศที่สำคัญหลายประเภท การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประมาณค่าและเปรียบเทียบมูลค่าการบริการเชิงนิเวศของพื้นที่ป่าไม้และพืชเศรษฐกิจประเภทหลักด้วยแบบจำลอง InVEST Model โดยประเมินการบริการเชิงนิเวศ 3 ประเภท สำหรับพื้นที่ป่าไม้ 2 ชนิด และพืชเศรษฐกิจหลัก 7 ชนิด ผลการศึกษาพบว่าพื้นที่ไร่สับปะรดมีอัตรามูลค่าผลผลิตน้ำมากที่สุดคิดเป็น 4,098.01 บาท/ไร่ ขณะที่พื้นที่ป่าดิบแล้งมีอัตรามูลค่าการกักเก็บตะกอนดินและคาร์บอนในพืชมากที่สุดคิดเป็น 21,294.66 และ 242.61 บาท/ไร่ ตามลำดับ เนื่องจากเนื้อที่ของระบบนิเวศป่าไม้ในพื้นที่ศึกษามีมากกว่าพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้พื้นที่ป่าผลัดใบมีมูลค่ารวมมากที่สุดคิดเป็น 5,595.95 ล้านบาท รองลงมาเป็นพื้นที่ป่าดิบแล้งคิดเป็น 670.47 ล้านบาท ขณะที่ พื้นที่ปลูกอ้อยเป็นพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจประเภทหลักที่มีมูลค่ารวมมากที่สุดคิดเป็น 995.54 ล้านบาท รองลงมาเป็นพื้นที่ไร่มันสำปะหลัง 681.36 ล้านบาท มูลค่าการบริการเชิงนิเวศของพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์สำหรับการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำสาขาห้วยกระเสียว

Title	Ecosystem services valuation of forests and cash crops in upstream of Huai Krasiew Sub-watershed area using InVEST Model
Author	Ratchatabodee Thimkaew
Advisor	Associate Professor Dr. Jaruntorn Boonyanuphap
Academic Paper	Thesis, B.Sc. in Natural Resources and Environment Naresuan University, 2021
Keywords	Ecosystem Services Valuation, Ecosystem Services, Land use and land cover change, Environmental economics value

ABSTRACT

Environmental economic value is the assessed value of the environment, both directly and indirectly of the ecosystem. The upstream region of Huai Krasiew Sub-watershed has been contributing several crucial ecosystem services. This study aimed to estimate and compare the value of ecosystem services of 2 forest ecosystems and 9 major economic crops using the InVEST Model. The results revealed that pineapple plantation area had the highest water yield rate at 4,098.01 baht per rai, while dry evergreen forest area had the highest rate of sediment retention and plant carbon storage. The most accounted for 21,294.66 and 242.61 baht per rai. Because the area of the forest ecosystem in the study area is greater than that of cash crops as a result, mixed deciduous forest area has the highest total value, accounting for 5,595.95 million baht, followed by dry evergreen forest area, accounting for 670.47 million baht, while sugarcane planting area is the main economic crop area with the highest total value 995.54 million baht, followed by cassava farming area 681.36 million baht. Dataset on the rate of ecosystem service value of forest ecosystem and main cash crops can be utilized as an economic baseline data for decision-making by policy makers and stakeholders in land use planning for the upstream of Huai Krasiew Sub-watershed.